

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 1. Mart 2024
Sayı : 406

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ekte gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereği için arz ederim. 27.02.2024

Ömer Fethi Gürer
Niğde Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 4-3-2024	Esas No: 2/2054

TEMM
GENERAL PAK

01 Mart 2024

1390734

GENEL GEREKÇE

Taşeron çalışma düzeni, günümüz Türkiye'sindeki en önemli sosyo-ekonomik sorunlardan biridir. Bu sistem, kamu kurumlarında uzun yıllardır mevcut olup, birçok sorunu beraberinde getirmektedir. Bu düzende çalışan işçiler, asıl işveren konumundaki kamu kurumlarında asıl kadrolarında istihdam edilmemekte ve bu durum, diğer kamuda çalışan işçilere kıyasla birçok hak kaybına neden olmaktadır. 2017 yılında kamuda çalışan taşeron işçilere yönelik bir düzenleme yapılmış olmasına rağmen, bu uygulama taşeron sistemini kaldırmak yerine taşeron modelini değiştirmiştir. Yani, amaç taşeron sistemini sonlandırmak olması gerekirken, bu uygulama amaca hizmet etmemiştir. Ülkemizde tahmini 1 milyon üzerinde taşeron işçi bulunmaktadır ve bu sorunun toplumsal boyutları göz önünde bulundurulduğunda, çözüm odaklı düzenlemelerle bu istihdam modelinin tamamen kaldırılması gerekmektedir.

Taşeron işçiler genellikle asgari ücret veya ona yakın bir ücretle çalışmakta ve bu durum, hayat pahalılığını karşılamayı zorlaştırmakta ve işçilerin yoksulluk sınırının altında yaşamalarına neden olmaktadır. Ayrıca, birçok taşeron işçi, işsizlik sigortası, kıdem tazminatı ve emeklilik gibi temel sosyal güvencelerden mahrumdur. Bu durum, geleceğe dair güvensizlik ve endişe yaratmakta, aynı zamanda işlerini kaybetme korkusu ve sürekli sözleşme yenileme süreci nedeniyle stres oluşturmaktadır. Sendikalı olma ve toplu pazarlık yapma konusunda da çeşitli engellerle karşılaşmaktadırlar, bu da haklarını savunmalarını ve çalışma koşullarını iyileştirmelerini zorlaştırmaktadır.

Bu sebeple, taşeron sisteminin kaldırılmasıyla taşeron işçilerin kamuda kadrolu olarak istihdam edilmesi, çalışma hayatında atılmış önemli bir adım olacaktır. Bu adımın atılmasıyla, taşeron işçilerin güvencesiz çalışma koşullarından kurtulması ve daha adil bir istihdam düzeninin sağlanması sağlanacaktır. Gelir adaleti ve iş güvencesi açısından önem arz eden bir diğer nokta, taşeron işçilere asgari ücretin üzerinde bir ücret ve ek tazminatların ödenmesi olacaktır. Bu, işçilerin daha insanca yaşam koşullarına erişimini sağlayarak ekonomik refahlarını artırırken toplumsal adaleti de güçlendirecektir. Ayrıca, taşeron işçilere işsizlik sigortası, kıdem tazminatı ve emeklilik gibi sosyal güvencelerinin sağlanmasıyla işçilerin gelecek endişesi yaşamadan çalışma hayatına daha güvenle devam etmelerini sağlayacaktır. Bu çalışanların kamu kurumlarında asıl kadrolarına alınmasıyla beraber sendikalı olma ve toplu pazarlık yapma özgürlüklerinin güvence altına alınmış olacaktır. Sendikal hakların korunması, işçilerin haklarını savunmalarını ve daha iyi çalışma koşulları için mücadele etmeleri açısından da son derece önemlidir.

Sonuç olarak, bu düzenleme kamu kurum ve kuruluşlarının bünyesinde görev alan taşeron işçilerin kadroya geçirilmesi ve bu geçişle birlikte diğer kamu sektörü çalışanlarıyla eşit haklara sahip olmalarının sağlanması, adil bir istihdam düzeninin temellerinin atılmasını temsil etmektedir. Bu adım, çalışma hayatında hak ve adaletin korunması, iş güvencesinin sağlanması ve toplumsal refahın artırılması hedeflerine hizmet etmektedir. Bu şekilde, kamu sektöründe çalışan tüm işçilerin benzer haklara sahip olmasıyla birlikte, iş gücü piyasasında daha dengeli ve adil bir yapı oluşturulması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından istihdam edilen kişilerin sürekli işçi kadrolarına geçirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 23'üncü maddesinde belirtilen kişilerin sürekli işçi kadrolarına aktarılması amaçlanmıştır. 2

MADDE 3- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 24'üncü maddesinde yer alan kişilerin, sürekli işçi statüsünde çalışma talepleri, başvurularının ardından karşılanması amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Farklı zaman dilimlerinde yapılan düzenlemelerin sonucunda sürekli işçi kadrolarına geçiş için başvuruda bulunmuş ancak başvuruları kabul edilmemiş olan bireylere, bu kanun maddelerinin uygulanması amaçlanmıştır.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

BAZI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11- Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından istihdam edilenler, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde sürekli işçi kadrolarına geçiş için yazılı olarak başvurdıklarında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 48. Maddesinde belirtilen şartları sağlamak dışında herhangi bir ek koşul aranmaksızın mevcut teşebbüs ve bağlı ortaklıklarında sürekli işçi kadrolarına geçirilirler.”

MADDE 2- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 23 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 23- 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri (Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı hariç) ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, bu maddeye bağlı (I) sayılı listede yer alan İdarelerin merkez ve taşra teşkilatlarında; ödemeleri merkezi yönetim, sosyal güvenlik kurumu, fon, kefalet sandığı, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğü bütçelerinden veya döner sermaye bütçelerinden, anılan liste kapsamındaki diğer idareler için ise kendi bütçelerinden karşılanan 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuattaki hükümler uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından çalıştırılmakta olanlar, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde idaresinin hizmet alım sözleşmesinin yapıldığı birimine, sürekli işçi kadrolarında istihdam edilmek üzere yazılı olarak başvurmaları durumunda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 48. Maddesindeki şartları sağlamak dışında herhangi bir ek koşul aranmaksızın sürekli işçi kadrolarına geçirilirler.”

MADDE 3- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 24- İl özel İdareleri ve belediyeler ile bağlı kuruluşlarında ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinde, birlikte veya ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarına ait şirketlerde işçi olarak çalıştırılanlar ile yukarıdaki kurum ve kuruluşlarda 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler bünyesinde çalıştırılmakta olanlar, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde hizmet alım sözleşmesini yapan idareye işçi statüsünde çalıştırılmak üzere yazılı olarak başvurmaları durumunda idarece 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 48. Maddesindeki şartları sağlamak dışında herhangi bir ek koşul aranmaksızın işçi statüsünde belirsiz süreli hizmet akdi ile istihdam edilmek üzere iş akdi yapılır.”

MADDE 4- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 46- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, 20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı

Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun kapsamında sürekli işçi kadrolarına geçmek üzere başvuruda bulunmuş olup başvuruları reddedilmiş olanlar hakkında 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 11. Madde ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23.Madde ve Geçici 24. Madde hükümleri uygulanır.”

MADDE 5-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

